

ня даної сторони релігії, вироблення відповідних рекомендацій як законодавчого, так і організаційного порядку. У людини, зазначав З. Фрейд, у процесі її життєдіяльності під впливом суспільного оточення, яке постійно контролює індивіда, пред'являючи йому певні табу, розвиваються почуття страху і провини з невідворотною появою неврозу. Таку хворобу він порівнює з індивідуальною релігійністю, а релігію в цілому називає "універсальним колективним неврозом". Тобто, З. Фрейд виводить ідею бога, звертаючись до так званого Едіпового комплексу, із пригнічених бажань людини, які витіснені в підсвідому сферу душі [7].

Теологи і священнослужителі намагаються використати психоаналіз З. Фрейда як для теоретичного обґрунтування необхідності релігії у житті людини і суспільства, так і в практичній релігійній психотерапії. Існує парадокс: вільнодумець і раціоналіст З. Фрейд за допомогою представників теологічної традиції сам, не бажаючи цього, зайняв місце "апостола психоаналітичного евангелія".

Згідно з теорією психоаналітика К. Юнга релігія допомагає людям, які відчувають потребу в доступі до таємного і символічного, тобто відіграє важливу роль, насамперед, у художній творчості. На думку представника психоаналітичного напрямку Е. Фромма, релігійний досвід не обов'язково може бути пов'язаний з теїзмом. Ідею бога він розглядає як символічну і створює свою концепцію "нової теології" [7, с. 3]. Релігійність вбачається ним в будь-якому служінні ідеалам незалежно від того, кому поклоняється людина: чи ідолам, богам і святим, чи вождем, класу, нації, партії або своєму успіху, багатству і силі.

Література

1. Маркс К., Енгельс Ф. Твори. – Київ: Видавництво політичної літератури України, 1964. – Т. 1. – С. 384-397.
2. Ильин Н.А. О противлении злу силою // Путь к очевидности. – Москва: Мысль, 1993. – С. 5-132.
3. Маркс К. Тезисы о Фейербахе / Маркс К., Энгельс Ф. Сочинения. – 2-е изд. Москва: Мысль, 1976. – Т. 42. – С. 264-266.
4. Білько Т. Молодь ставить перед церквою вічні запитання // Урядовий кур'єр, 4 серпня 2005 р. – № 139. – С. 8-9.
5. Див.: Вебер М. Избранные произведения: пер. с нем. / сост., общ. ред. и послесл. Ю.Н. Давыдова. – Москва: Прогресс, 1990. – 808 с.
6. Див.: Дюркгейм Э. О разделении общественного труда. Метод социологии. – Москва: Наука, 1991. – 575 с.

7. Див.: Фрейд З. Введение в психоанализ: лекции. – Москва: Наука, 1991. – 472 с.; Юнг К. Избранное: пер. с нем. – Минск, 1998. – 443 с.; Фромм Э. Иметь или быть?: пер. с англ. / общ. ред. и посл. В.И. Добренко. – 2-е изд., доп. – Москва: Прогресс, 1990. – 215 с.

УДК 342.7(043.2)

Пильгун Н.В.,
к.ю.н., доцент,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ПРАВА ЛЮДИНИ В КОНТЕКСТІ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ

Державна влада, що визнає право, і одночасно обмежена ним, вважається справедливою державою. Глибинна суть правової держави визначена принципами її становлення та розвитку. Функціональний зміст сучасної правової держави полягає у реалізації прав та свобод людини і громадянина, що є соціальною цінністю всього людства, вдалим сполученням загальнолюдських і державних інтересів. Правова держава є демократичною державою, де забезпечується панування права, та можливість у рамках закону відстоювати і пропагувати свої погляди і переконання.

Отже, правова держава – це держава, в якій юридичними засобами реально забезпечується максимальне здійснення, охорона і захист основних прав людини і громадянина. Пріоритет громадянина в його відношенні з державою має бути на першому місці, тому має існувати рівний доступ до участі в політичному житті всіх напрямків в системі державотворення. Правова держава обмежена правом, виходить із верховенства права, діє строго у визначених межах, відповідальна перед громадянами та забезпечує соціальну і правову захищеність громадян. На основі правових принципів формується правосвідомість людини, тому пріоритет прав людини перед правами будь-якої спільноти, прав народу перед правами держави, є визначальним питанням в сфері захисту інтересів особистості та підтримання людської гідності. Сутність правової держави ще полягає і у тому, що ті особи, які при владі мають теж дотримуватися норм права, цим самим підтримується авторитет держави та цінність людини як такої.

Останнім часом в Україні на даному етапі розвитку державності, є

всі підстави стверджувати проте, що на державному рівні відбуваються злочинні дії та на жаль вони носять латентний характер. Тобто це говорить про те, що порушуються не тільки права людини і громадянина, але і права українського народу. Функціонування правової держави в значній мірі залежить від моралі, компетентності й кваліфікації посадових осіб в сфері державного управління [1, с. 74]. Корпус державних управлінців має бути відібраний і сформований на конкурсній основі заздалегідь та мати не стихійний вибірковий характер, а професійно радикальний виражений підхід. Професійно – правова культура посадових осіб має відповідати займаній посаді, тоді ж і порушення прав людини і громадянина не будуть мати такої вражаючої масштабної кількості.

В свою чергу законослухняний громадянин має чинити так, щоб не уражати інтереси інших, а це надасть можливість сформулювати правові основи, щодо побудови громадянського суспільства.

Людина в суспільстві повинна в повному обсязі реалізувати свої природні права та здібності, розкриваючи свій внутрішній потенціал та задовольняючи свої моральні, матеріальні та інші потреби. При вирішенні різнопланових життєвих питань в конкретній юридичній ситуації, частіше всього постає питання реалізації принципу законності і об'єктивності, повноти розгляду справи. Тому, на загальнодержавному рівні має вирішуватись питання підготовки не кількісного показника підготовлених молодих спеціалістів, а якісної характеристики підготовлених вузькопрофільних фахівців. Вища школа освіти має прийти до вольового рішення, яке носить імперативний характер і є пріоритетним по відношенню до загальних державницьких питань. Людина і її невідчужувані права встановлюються відповідно до загальноприйнятих норм, які формуються державою в процесі нормотворчості і це відбувається як на національному, так і на міжнародному рівнях [2, с. 14]. Тому, особливо в Україні, потрібно проводити фундаментальні глибинні реформи, основою яких буде охорона та надійний захист саме прав людини.

Пріоритет прав людини перед правами держави сповідує європейське співтовариство, а імplementовані міжнародні норми Україною, бажають їх практичної реалізації, а не формального декларування. Взагалі законодавство держави повинно базуватись на стабільних і прогнозованих нормах права, які за своєю сутністю і змістом, відповідають міжнародним нормам права. Тобто, в державі має бути перевага загальнолюдських цінностей над приватно – груповими та з практичної точ-

ки зору визначена пріоритетність загальноновизнаних норм міжнародного права перед нормами внутрішньо – державного права. Не політична заявка про наміри, що колись будуть реалізовані, а практичне їх застосування та ефективне виконання як держави перед народом, так і людини перед державою.

Потрібно зазначити, що протягом останніх десяти років Україна активно розвивала нормативну базу для вирішення питання щодо співвідношення та врегулювання взаємодії міжнародного й національного права з метою приведення національного законодавства у відповідність зі своїми міжнародними зобов'язаннями. Та не зважаючи на позитивні національні державницькі бажання та мотивацію деяких "відповідальних" посадових осіб, все ж таки порушень зі сторони держави в сфері охорони та захисту прав людини і громадянина надто забагато і задекларовані норми як національного так і міжнародного права не в повній мірі виконуються.

Права людини охоплюють громадянські права і політичні свободи, економічні, соціальні і культурні права, та до певної міри, можна говорити і про права народу в цілому та нації безпосередньо. Захист прав і свобод людини – це відновлення порушеного правового статусу, а міжнародний захист права народу та нації – це уже всесвітній скандал, до якого можновладці певної держави не допустять та застосують безліч механізмів щоб цьому перешкодити. Роль громадськості у безпосередній участі в державницьких справах надто низька в Україні і не перспективна з нинішнім економіко – політичним статусом держави в європейському просторі. Реальні внутрішні державницькі протиріччя, які носять політичне забарвлення, не спонукають громадян та представників громадськості до співпраці з державою та налагодженням цілісних і продуктивних зв'язків [3, с. 12]. Права людини і громадянина, народу і української нації порушуються і цей неправомірний, а подекуди і запланований процес набуває значних масштабів. Внаслідок політичного протистояння, державницької економічної нестабільності, та зубожіння людей ситуація з правами людини в Україні надто погіршилась.

Виходячи із вище наведеного, можна зробити висновок, що загальна свідомість українського населення та морально-професійна свідомість посадових осіб, представників державної влади має бути на достатньо високому рівні, а принцип пріоритетності прав людини і громадянина в державі найвищою цінністю.

Література

1. Пильгун Н.В. Роль виховної функції права в системі державотворення / Н.В. Пильгун // Аеро 2011. Повітряне і космічне право: [Матеріали 2 Міжнародної наукової конференції "становлення держави та права в умовах глобалізації: теоретичний та практичний аспект", Київ, Національний авіаційний університет, 24 лютого 2012 р.] – Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2012. – 452с.
2. Кириченко С.О. Громадянське суспільство і правова держава: поняття та зміст / С.О. Кириченко // К.: Логос, 2000 – 47 с.
3. Пильгун Н.В. Права людини в умовах сучасного державотворення / Н.В. Пильгун // Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник "Повітряне і космічне право". – 2010. – № 2 (15) – С. 12-14.

УДК 352.07:342.553(477)

Рушак І.Я.,
аспірантка,
Юридичний інститут
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Бородін І.Л., д.ю.н., професор

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Основний Закон України, а саме ст.19 визначає, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України [1].

Реалізуючи свої повноваження органи місцевого самоврядування наділені правом приймати відповідні управлінські рішення [2]. Нерідко унаслідок прийняття рішень, дій чи бездіяльності органів місцевого самоврядування порушуються права та охоронювані законом інтереси громадян, підприємств, установ та організацій.

Судовий захист є одним із найбільш ефективних правових засобів захисту інтересів громадян. На жаль, громадяни України ще не звикли до можливості судового захисту своїх прав і свобод і не використовують цей засіб в повній мірі.

Неправомірні рішення, дії чи бездіяльність посадових осіб органів

місцевого самоврядування, прийняті з порушенням прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб, можуть бути оскаржені в порядку адміністративного судочинства [3].

Для того щоб відновити справедливість, і визнати рішення органів місцевого самоврядування протиправними необхідно передбачати законодавчі механізми відновлення порушеного такими рішеннями порядку. Тобто, є необхідним запровадження інституту адміністративного відновлення. Необхідно передбачити норми, відповідно до яких, у разі визнання протиправним рішення органу місцевого самоврядування, втрачають чинність акти, прийняті на підставі такого рішення, а всі вчинені на підставі такого рішення правочини визнаються недійсними.

Однак при застосуванні адміністративного відновлення слід звертати увагу на наслідки її застосування. Таким наслідком є понесення особою певних витрат (проведення необхідних експертиз, сплату обов'язкових платежів тощо). У разі визнання відповідного рішення місцевої ради неправомірним, на підставі ст. 1173 ЦК України, шкода повинна відшкодуватися органом місцевого самоврядування.

На практиці існують також випадки, коли неправомірне рішення приймається органом місцевого самоврядування з вини особи, на чю користь воно було прийняте. На даному етапі розвитку нашого законодавства не передбачено як вирішити відповідне питання. Така ситуація може скластися за умов, якщо особою були подані сфальсифіковані документи чи повідомлена неправдива інформація або навіть у результаті вчинення корупційних дій. За таких умов відшкодування, очевидно, є недоцільним і відповідно до ст. 1193 ЦК України шкода завдана потерпілому внаслідок його умислу не відшкодується [4, с. 159].

Для усунення цієї прогалини варто було б передбачити у Цивільному кодексі України норму, відповідно до якої шкода, завдана фізичній чи юридичній особі неправомірним рішенням органів місцевого самоврядування, не відшкодується, якщо прийняття такого рішення стало наслідком протиправної поведінки особи, якій завдано шкоду.

Особливо важливою проблемою на сьогоднішній день є таке неправомірне використання службового становища, коли особа реалізувала повноваження відповідно до закону, але взамін отримала певну неправомірну вигоду або обіцянку такої вигоди [5, с. 17]. Посадова особа органу місцевого самоврядування повинна виконувати свої обов'язки добросовісно, тобто, без корисливих прагнень досягти вигод і отримати справедливий результат.